

Aan de Gemeenteraad van Horst aan de Maas
P/a Wilhelminaplein 6
5961 ES Horst

Grubbenvorst, 5 mei 2009/BdP/PG/00023

Beste gemeenteraadsleden,

Via uw griffier zijn we op de hoogte gebracht van de uitkomst van het onderzoeksrapport van adviesbureau De Meent inzake de zandverwerkingscentrale ten behoeve van de maasbeveiliging. In uw vergadering van 12 mei gaat u – naar wij begrepen hebben – met elkaar in debat over de uitkomsten van het rapport en de conclusies die daaraan verbonden kunnen worden. Een en ander ten behoeve van de besluitvorming door uw raad.

Graag willen wij u ten behoeve van de verdere meningsvorming deelgenoot maken van onze beoordeling van de resultaten van het rapport.

In zijn algemeenheid kan gesteld worden dat het onderzoeksrapport van Adviesbureau De Meent is genuanceerd is. Het rapport van de Meent gaat in op een veelheid van aspecten die bij de verschillende varianten aan de orde komen. We zijn blij met de conclusie dat onze alternatieven beter zijn voor het milieu, dan de plannen van DCM. Verder is er duidelijk sprake van een nuancering van de standpunten van zowel DCM als Vereniging Behoud de Parel. Jammer is wel dat De Meent er blijk van geeft weinig gedurfde keuzes te willen maken.

Wij hebben in eerdere gesprekken met de fracties van CDA, SP, PvdA en VVD gepleit voor een onafhankelijk onderzoek naar **de beste manier om de beveiliging van de Maas** tegen overstromingen te bewerkstelligen. Nadrukkelijk wezen wij er op dat een dergelijk onderzoek zich niet zou moeten richten op een vergelijking tussen de plannen van DCM en het alternatief van Behoud de Parel, maar dat gekeken moest worden naar het meest optimaal haalbare plan. Het onafhankelijke onderzoek kwam er, maar het adviesbureau dat het onderzoek verrichtte kreeg toch de opdracht te komen tot een vergelijking van de plannen. Volgens ons een gemiste kans.

In de eerder gememoreerde gesprekken met de gemeenteraadsfractie hebben wij er op gewezen, dat onze alternatieven - uiteraard - slechts beperkt ontwikkelde plannen betreft. Wij hebben namelijk niet de mensen en de middelen om een volledig uitgewerkt plan, inclusief analyses van de mogelijkheden binnen de gegeven omstandigheden uit te werken. Wij wilden met de alternatieven aantonen dat een andere opzet mogelijk is. Nu zegt het adviesbureau dat er ten aanzien van een groot aantal aspecten uit het alternatief van Behoud de Parel uitgegaan moet worden van aannamen en dat men er niet zeker van is dat die gerealiseerd kunnen worden. De vraag die wij aan u voor willen leggen is vervolgens: Hoe zou het beeld zijn als de plannen van Behoud de Parel voldragen en uitgewerkte plannen zouden zijn en het plan van DCM 'slechts' een idee? Zou het dan – bijvoorbeeld – een voor de hand liggende conclusie zijn dat er geen enkele reden is om een haven te gaan graven. De haalbaarheid zou in twijfel getrokken worden en geconcludeerd zou worden dat dit vertragend en kostenverhogend werkt.

Eén van de voornaamste bezwaren van Behoud de Parel tegen de plannen van DCM richt zich op het voornemen om in Raaieind een haven en een zogenaamd "omputterrein" (slibdepot) aan te leggen. Adviesbureau De Meent besteedt er slechts beperkt aandacht aan. Onze eerdere conclusie dat het voor de natuur en de aantasting van het milieu beter is als de haven er niet komt, wordt door De Meent onderschreven. Maar er is niet ingegaan op het toekomstperspectief van die haven.

Na afloop van het winningproces is het een eenvoudige stap naar een overslaghaven en industriële vestiging die oprukt richting Grubbenvorst. Dat een dergelijke stap gezet wordt door de provincie is zeker niet denkbeeldig. Het PCOL heeft immers al geadviseerd, de haven die 'eindbestemming' te geven. Het adviesorgaan wees er op, dat een (container)haven uitstekend zou passen bij het nabij te ontwikkelen industrieterrein 'Trade Port Noord'.

Wij onderschrijven de conclusie in het rapport dat het project van de Maasbeveiliging voor DCM of welke andere ondernemer dan ook minder profijtelijk zal zijn als er geen gebruik gemaakt kan worden van een haven in Raaieind. Maar dat heeft voor slechts een klein deel te maken met de werkwijze - de delfstoffen op land verwerken - die DCM voorstaat. Het grote verschil in gewin zit hem in het missen van de uit de haven vrijkomende bouwgrondstoffen. Het is duidelijk dat DCM juist daarom zo vast houdt aan die haven in Raaieind. Maar we mogen toch stellen dat het openbaar bestuur niet de winstmaximalisatie van de ondernemer als belangrijkste doel zou mogen zien?

Wij betreuren niet alleen de manier waarop het adviesbureau is ingegaan op de haven als onderdeel van het plan van DCM. Wij vinden het ook jammer dat De Meent zich schaart achter DCM als het gaat over de hoge, hoogwatervrije ligging van de verwerkingscentrale, die noodzakelijk zou zijn. Het is heel goed mogelijk met beschermingsmaatregelen tegen hoogwater "droge voeten" te houden. Voor de ruimte die in het waterbergende winterbed van de Maas wordt ingenomen, bieden de uitvoering van de 'Zandmaas-II-werken' voldoende compensatie. Het moet natuurlijk wel geregeld worden met Rijkswaterstaat, maar wat weegt nu uiteindelijk zwaarder? Een tijdelijke situatie waarbij een stukje berging verplaatst wordt of het opofferen van een stuk natuur op de Maasoever en het oprukken van de industrie over de A67.

In haar kritiek op onze alternatieven stelden woordvoerders van DCM, dat het zogenaamde 'Plan B' voor een drijvende verwerkingsinstallatie veel meer fijnstof zou produceren dan haar plannen voor een verwerkingscentrale op het vaste land. Voor de aandrijving van de drijvende installatie zou namelijk gebruik gemaakt moeten worden van dieselmotoren. Inderdaad een belangrijke bron van fijnstof. Fijnstof dat bijzonder schadelijk is voor de volksgezondheid. Uit het onderzoek van adviesbureau De Meent blijkt dat het zeer wel mogelijk is om - net als bij een installatie op land - ook de drijvende installatie te laten draaien op elektriciteit. Maar dat kost wel extra geld. Onderzoeksbureau De Meent tilt in haar onderzoeksrapport wel erg zwaar aan de kosten - zo'n € 400.000 tot € 600.000 - van een elektrische aansluiting, die op enkele plaatsen aangelegd moet worden om de uitstoot van fijnstof tijdens het scheidingsproces te beperken tot het niveau dat vergelijkbaar is met het niveau van uitstoot bij de plannen van DCM. De kosten van een dergelijke aansluiting worden gemakkelijk terugverdiend uit de netto-opbrengst (na aftrek van alle kosten) van 100.000 ton bouwgrondstoffen. In totaal wil DCM minimaal 18,1 miljoen m³ toutvenant winnen. Daaruit wordt circa 25 miljoen ton bouwgrondstoffen gewonnen. Het zal duidelijk zijn dat een paar aansluitingen niet onoverkomelijk zijn!

Wij vragen u nadrukkelijk als gemeenteraad de bijgaande overwegingen mee te nemen in uw afweging in de besluitvorming aangaande de zandverwerking ten behoeve van de maasbeveiliging.

In afwachting van uw reactie,

Met vriendelijke groet,

André Vollenberg
(voorzitter Behoud de Parel)